

16	Хөдөө аж ахуйн салбараас бусад салбарт хэрэгжүүлсэн гадаадын зээл, тусламжийн хөрөнгийн зарцуулалт, гүйцэтгэлийн үр дүн, үр нөлөө	2025.08.15 2025.11.15	Аудитын тайланг МҮЕА-ын 2025.12.22-ны өдрийн А/158 дугаар тушаалаар баталгаажуулж, 2025.12.22-ны өдөр УИХ-ын байнгын хороо, шалгагдагч байгууллагуудад тус тус хүргүүлсэн	Бүрэн хэрэгжсэн
17	Улсын төсвийн хөрөнгөөр өмнөх онуудад ажил нь эхэлсэн боловч төсөвт өртөг нэмэгдэж байгаа барилга байгууламжийн төсөвт аудитын дүгнэлт гаргах	2025.08.15 2025.11.15	Аудитын тайланг МҮЕА-ын 2025.11.14-ний өдрийн А/132 дугаар тушаалаар баталгаажуулан, 2025.11.14-ний өдөр УИХ-ын холбогдох байнгын хороо, болон шалгагдагч байгууллагуудад тус тус хүргүүлсэн.	Бүрэн хэрэгжсэн
18	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт, үр дүн	2025.01.15 2025.06.20	Аудитын тайланг МҮЕА-ын 2025.06.20-ны өдрийн А/62 дугаар тушаалаар баталгаажуулж УИХ-ын холбогдох байнгын хороо, шалгагдагч байгууллагуудад тус тус хүргүүлсэн.	Бүрэн хэрэгжсэн
19	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны эрхлэх асуудалд хамаарах Засгийн газрын тусгай сангууд болон "Хөдөө аж ахуйн корпорац" ТӨХХК үйл ажиллагаа, үр дүн	2025.08.15 2025.12.15	Аудитын тайланг МҮЕА-ын 2025.10.31-ний өдрийн А/130 дугаар тушаалаар баталгаажуулж, 2025.11.14-ний өдөр УИХ-ын холбогдох байнгын хороо, болон шалгагдагч байгууллагад тус тус хүргүүлсэн.	Бүрэн хэрэгжсэн
20	Арилжааны банкуудад төсөв, Засгийн газрын тусгай сан, төрийн болон орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдээс байршуулсан хөрөнгийн үр дүн	2025.12.15 2026.06.10	Аудитыг төлөвлөсөн хугацааны дагуу гүйцэтгэж байна. Тайланг 2026.06.10-нд УИХ-ын холбогдох байнгын хороонд хүргүүлнэ.	Хэрэгжих шатанд
21	Төрөөс эрчим хүчний салбарт баримталж буй бодлого, үнэ тарифын зохицуулалт, өртөг, зардал	2025.01.15 2025.06.20	Аудитын тайланг МҮЕА-н 2025.06.19-ний өдрийн А/61 дүгээр тушаалаар баталгаажуулж, 2025.06.20-ны өдөр шалгагдагч байгууллага болон холбогдох байнгын хороонд тус тус хүргүүлсэн.	Бүрэн хэрэгжсэн

СИСТЕМЧИЛСЭН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

22	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн талаар төрөөс баримталж буй бодлого болон холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн үр дүн	2025.08.15 2025.12.15	Аудитын тайланг МҮЕА-ын 2025.12.15-ны өдрийн А/153 дугаар тушаалаар аудитын тайланг баталгаажуулж, 2025.12.15-ны өдөр УИХ-ын холбогдох байнгын хороо болон шалгагдагч байгууллагуудад тус тус хүргүүлсэн.	Бүрэн хэрэгжсэн
23	Үнэ тогтворжуулах зорилгоор төрөөс олгож буй татаас, нөхөн олговрын зарцуулалтын үр дүн	2025.12.15 2026.06.10	Аудитыг төлөвлөсөн хугацааны дагуу гүйцэтгэж байна. Тайланг 2026.06.10-нд УИХ-ын холбогдох байнгын хороонд хүргүүлнэ.	Хэрэгжих шатанд
24	Хүү, торгуулийн орлогын бүрдүүлэлт, зарцуулалт;	2025.05.01 2025.09.30	Аудитын тайланг МҮЕА-ын 2025.12.31-ны өдрийн А/185 дугаар тушаалаар баталгаажуулж, УИХ-ын холбогдох байнгын хороо болон шалгагдагч байгууллагуудад тус тус хүргүүлсэн.	Бүрэн хэрэгжсэн

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны статистик мэдээ, гүйцэтгэлийн тайлан

Төрийн аудитын байгууллагаас 2025 онд гүйцэтгэсэн аудитаар нийт 31,257.2 тэрбум төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлсэн нь өмнөх оны илрүүлэлтийн дүнтэй харьцуулахад буурсан үзүүлэлттэй байна.

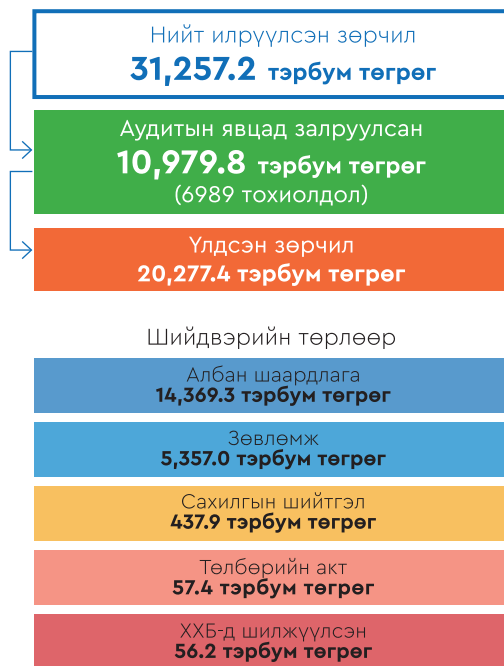
Илэрсэн зөрчлийн 10,979.8 тэрбум төгрөгийг аудитын явцад 6,989 тохиолдолд залруулсан бөгөөд энэ нь аудитын үйл ажиллагааны явцад зөрчлийг шуурхай засаж залруулахад тодорхой үр дүн гарсныг харуулж байна.

Харин аудитын явцад залруулагдаагүй 20,277.4 тэрбум төгрөгийн зөрчилд аудитын шийдвэрлэлтийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн бөгөөд Үүнд:

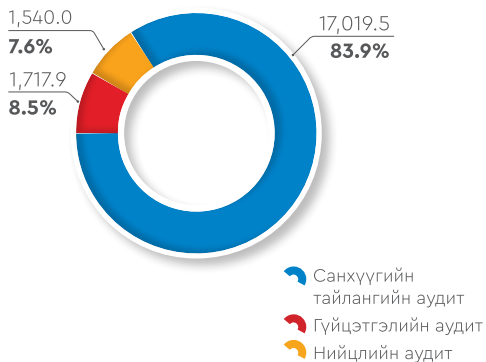
- 57.4 тэрбум төгрөгийн дүнтэй 3,014 төлбөрийн акт,
- 14,369.3 тэрбум төгрөгийн дүнтэй 7,424 албан шаардлага,
- 5,357.0 тэрбум төгрөгийн дүнтэй 11,998 зөвлөмж,
- 437.9 тэрбум төгрөгийн зөрчилтэй холбогдуулан 296 сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлага тус тус хүргүүлсэн байна.
- Мөн 55.8 тэрбум төгрөгийн дүн бүхий 51 асуудлыг хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлэн шалгуулахаар хүргүүлсэн байна.

Эдгээрээс харахад аудитын байгууллага нь илэрсэн зөрчлийг зөвхөн бүртгэн мэдээлэхээс гадна санхүүгийн хариуцлага тооцуулах, байгууллагын үйл ажиллагааг засаж сайжруулах, хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэх зэрэг олон талт арга хэмжээг хэрэгжүүлж зөрчлийг арилгах, давтан гарахаас урьдчилан сэргийлэхэд чиглэсэн шийдвэрлэлтийн ажиллагааг хэрэгжүүлсэн байна.

Дүрслэл 1. 2025 оны аудитын шийдвэр

Аудитын төрлөөр

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны статистик мэдээ

Аудитаар илрүүлсэн нийт 20,277.4 тэрбум төгрөгийн зөрчлийн дийлэнхийг санхүүгийн аудитаар илрүүлсэн байна. Тухайлбал, нийт зөрчлийн 83.9 хувь буюу 17,019.5 тэрбум төгрөгийг санхүүгийн аудитаар, 8.5 хувь буюу 1,717.9 тэрбум төгрөгийг гүйцэтгэлийн аудитаар, 7.6 хувь буюу 1,540.0 тэрбум төгрөгийг нийцлийн аудитаар тус тус илрүүлсэн байна.

Тайлант онд тогтоосон төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж, сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлагын хэрэгжилтийг авч үзвэл дараах байдалтай байна. Үүнд:

Хүснэгт 2. 2025 оны аудитын шийдвэр, түүний хэрэгжилт (тоо, хувь)

Зөрчлийн төрөл	2025 онд өгсөн (тоо)	2025 онд хэрэгжсэн (тоо)	Хэрэгжилтийн хувь	Статистик мэдээнээс хасагдсан	Үлдэгдэл
Зөвлөмж	11,998	8,880	74.0%		3,118
Төлбөрийн акт	3,014	2,645	87.8%	6	363
Албан шаардлага	7,424	5,688	76.6%	3	1,733
Сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлага	296	242	81.8%		54
Хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	51	1	2.0%	30	39

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны статистик мэдээ

СИСТЕМЧИЛСЭН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Тайлант онд шинээр өгсөн 22,783 шийдвэрээс 17,456 нь хэрэгжсэн бөгөөд тоон үзүүлэлтээр авч үзвэл дундаж хэрэгжилтийн түвшин 76.6 хувьтай байна. Энэ нь аудитын байгууллагаас өгсөн шийдвэрийн дийлэнх хэсэг хэрэгжиж байгааг харуулж байна.

Хүснэгт 3. 2025 оны аудитын шийдвэр, түүний хэрэгжилт (дүн, төрөл)

Зөрчлийн төрөл	Илрүүлэлт (тэрбум төгрөг)	Хэрэгжилт (тэрбум төгрөг)	Хэрэгжилт хувь	Статистик мэдээнээс хасагдсан (тэрбум)	Үлдэгдэл (тэрбум төгрөг)
Зөвлөмж	5,357.0	1,426.7	26.6%	-	3,930.2
Төлбөрийн акт	57.4	31.3	54.5%	0.06	26.1
Албан шаардлага	14,369.3	3,244.4	22.6%	0.10	11,124.8
Сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлага	437.9	382.8	87.4%	-	55.1
Хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	55.8	15.8	0.03%	42.7	13.1
Нийт	20,277.4	5,101.0	25.1%	42.86	15,149.2

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны статистик мэдээ

Мөнгөн дүнгээр тооцоход тайлант онд шинээр өгсөн 20,277.4 тэрбум төгрөгийн шийдвэрээс 5,085.3 тэрбум төгрөгийн дүн бүхий шийдвэр хэрэгжиж, 25.1 хувийн хэрэгжилттэй байна.

ТӨРД УЧРУУЛСАН ХОХИРЛЫГ ТӨЛҮҮЛЭХ

Тайлант оны эхэнд төрийн албан тушаалтны төрд учруулсан 2.51 тэрбум төгрөгийн хохирлын үлдэгдэл бүртгэлтэй байсан бөгөөд уг үлдэгдлээс тайлант хугацаанд 0.07 тэрбум төгрөгийн хохирлыг барагдуулж, 9 шийдвэр буюу 9.4 хувь нь хэрэгжсэн байна. Мөн тайлант онд 1.43 тэрбум төгрөгийн хохирлыг 33 төрийн албан тушаалтнаар төлүүлэхээр шийдвэрлэснээс 13 буюу 39.4 хувь нь хэрэгжиж, 0.22 тэрбум төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлсэн байна.

Дүрслэл 2. 2025 онд Төрд учруулсан хохирлыг төлүүлсэн байдал

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны статистик мэдээ

Харин өмнөх оны үлдэгдэл 96 шийдвэрээс 87 буюу 90.6 хувь, тайлант онд шинээр тогтоосон 33 шийдвэрээс 20 буюу 60.6 хувь нь хэрэгжээгүй үлдсэн байна. Ийнхүү нийт 129 шийдвэрийн 107 буюу 83 хувь нь хэрэгжээгүй байгаа нь төрд учруулсан хохирлыг барагдуулах талаар гаргасан шийдвэрийн хэрэгжилт хангалтгүй, өмнөх онуудаас шилжсэн шийдвэрийн хэрэгжилт удаашралтай байгааг харуулж байна.

АУДИТЫН ҮР ӨГӨӨЖ

Аудитын үр өгөөж нь төрийн аудитын байгууллага төсвөөс авсан санхүүжилтийн нэг төгрөг тутамд хэдий хэмжээний санхүүгийн болон чанарын өөрчлөлтийг бий болгосныг илэрхийлэх үр дүнгийн үзүүлэлт юм. Аудитын үр өгөөж санхүүгийн буюу мөнгөн дүнгээр илэрхийлэгдэх, санхүүгийн бус үр өгөөж буюу мөнгөн дүнгээр хэмжигдэхгүй боловч байгууллагын үйл ажиллагаанд гарсан зохион байгуулалтын болон чанарын өөрчлөлтөөр илэрдэг.

Тайлант онд илрүүлэлтийн дүн өндөр, мөнгөн дүн ихтэй шийдвэрүүд давамгайлсан, зарим асуудал хууль, хяналтын байгууллагад шилжсэн, мөн урт хугацаанд хэрэгжих шинжтэй албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт бүрэн баталгаажаагүй зэрэг нь үр өгөөжийн коэффициентэд нөлөөлж байна.

Тайлант хугацаанд улс, орон нутгийн төсөвт нийт 62.8 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн бөгөөд үүнээс 42.3 тэрбум төгрөг нь төлбөрийн актаар, 20.5 тэрбум төгрөг нь албан шаардлагын хэрэгжилтээр бүрджээ. Энэ нь аудитын дүнд бодит мөнгөн урсгал бий болж, төсвийн орлогын төвлөрүүлэлтэд тодорхой хэмжээний нөлөө үзүүлж байна. Гэсэн хэдий ч нийт илрүүлсэн зөрчлийн дүнтэй харьцуулахад бодитоор төвлөрсөн мөнгөн дүн харьцангуй бага байгаа нь их дүнтэй шийдвэрүүдийн хэрэгжих хугацаа болоогүйгээс шалтгаалсан байна.

Тайлант онд 1,521.1 тэрбум төгрөгийн санхүүгийн үр өгөөж, 967 арга хэмжээнд санхүүгийн бус үр өгөөж хүлээн зөвшөөрөгдсөн бөгөөд улсын төсвөөс авсан 1 төгрөгийн санхүүжилт тутамд 32.1 төгрөгийн санхүүгийн үр өгөөжтэй ажилласан байна.

2. ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2025 оны А/82 дугаар тушаалаар "ТАБ-ын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө"-г шинэчлэн 3 бүлэг 13 зорилтын хүрээнд 152 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр баталж, 2025 оны жилийн эцсийн гүйцэтгэлийн тайланд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүнгээр 90.86 хувийн биелэлттэй гарчээ. Үүнд:

Хүснэгт 4. ТАБ-ын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт

Зорилт	Гүйцэтгэлийн зорилт	Нийт арга хэмжээ	Эзлэх хувь	Үнэлгээ (арга хэмжээний тоогоор)					Үнэлээгүй
				Үнэлгээ	100	80.0	50.0	0.0	
Үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт	6	94	61.8%	92.60	58	33	-	-	3
Нийтлэг чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт	4	25	16.4%	79.60	11	5	8	-	1
Үйл ажиллагааны чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилт	3	33	21.7%	94.25	27	4	2	-	-
Нийт	13	152	100%	90.86	96	42	10	-	4

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайлан

- "бүрэн хэрэгжсэн" – (90.0–100.0) – 96 арга хэмжээ
- "хэрэгжих шатанд" – (70.0–89.0) – 42 арга хэмжээ
- "хэрэгжилт хангалтгүй" – (50.0–65.0) – 10 арга хэмжээ
- "хэрэгжээгүй" – (0.0) – 0 арга хэмжээ
- "Үнэлээгүй" – 4 арга хэмжээ байна.

ТАБ-ын зохион байгуулалтын бүтцийн 32 нэгжийн 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд нийт 1,197 арга хэмжээг тусган хэрэгжүүлжээ. 2025 оны жилийн эцсийн гүйцэтгэлийн тайланд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүнгээр УАГ-ын зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжийн дундаж үнэлгээ 92.79, Аймаг, нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын дундаж үнэлгээ 92.21 хувьтай гарсан байна. Үүнээс:

- "бүрэн хэрэгжсэн" – 847 арга хэмжээ (70.76 хувь)
- "хэрэгжих шатанд" – 219 арга хэмжээ (18.29 хувь)
- "хэрэгжилт хангалтгүй" – 18 арга хэмжээ (1.50 хувь)
- "хэрэгжээгүй" – 0 арга хэмжээ (0 хувь)
- "үнэлээгүй" – 112 арга хэмжээ тус тус эзэлж байна.

ҮАГ-ын ЗББН болон АНТАГ-ын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хийсэн үнэлгээг дараах хүснэгтээр харуулав.

Хүснэгт 5. ҮАГ-ын ЗББН болон АНТАГ-ын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт

ЗББН	Нэгж	Үнэлгээ
Санхүүгийн аудитын газар, Гүйцэтгэлийн аудитын газар, Нийцлийн аудитын газар, Архангай, Баянхонгор, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Дорноговь, Дорнод, Өвөрхангай, Сэлэнгэ, Төв, Хэнтий аймаг дахь ТАГ	14	95.25–99.79
Аудитын шийдвэрийн хэрэгжилтийн газар, Тусгай чиг үүргийн аудитын газар, Дотоод аудитын газар, Баян-Өлгий, Дундговь, Завхан, Орхон, Сүхбаатар, Увс, Ховд, Нийслэл дэх ТАГ	11	93.16–94.87
Тамгын газар, Бодлого, төлөвлөлт, инновацын газар, Чанарын удирдлага, эрсдэлийн газар, Мэдээлэл, технологийн төв, Булган, Өмнөговь, Хөвсгөл аймаг дахь ТАГ	7	90.33–92.57

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайлан

ТАБ-ын зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжүүдэд 2025 онд дараах 4 чиглэлээр нийт 395 үүрэг даалгавар өгөгдөж, хэрэгжилтийн дундаж үнэлгээ 94.19 хувьтай гарсан байна. Үүнд:

Хүснэгт 6. Үүрэг даалгаврын хэрэгжилт

Үүрэг даалгаврын төрөл	Шийдвэрийн тоо /Тушаал, хурал/		Үүрэг даалгаврын тоо (ЗББН)	Үнэлгээ
	Нийт	Үүнээс: Хяналтад авсан		
МУЕА-ын "А" тушаал /2025 оны 185 тушаалаас хяналтад 40 тушаал авсан/	40	Хяналтад авсан 40 тушаалын нийт 42 заалт	129	96.41
Удирдах ажилтны зөвлөгөөн		1 зөвлөгөөн	9	98.65
Удирдлагын зөвлөлийн хурал		4 хурал	36	88.64
Удирдлагын шуурхай хуралдаан		Тайлант хугацааны нийт 22 хурлаас нийт 221 үүрэг даалгавар	221	93.08

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайлан

3. ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ХЭРЭГЦЭЭНИЙ ҮНЭЛГЭЭ

3.1. ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮТЭЦ, БҮРЭЛДЭХҮҮН, ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ТАЛААР

Монгол Улсын Төрийн аудитын байгууллага нь Үндэсний аудитын газар, түүний харьяа аймаг, нийслэл дэх Төрийн аудитын газраас бүрдэж байна.

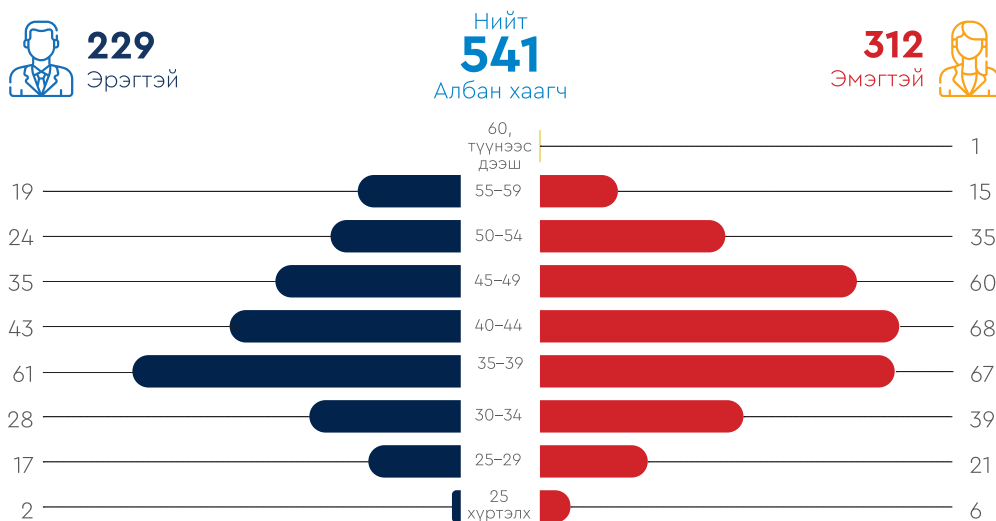
Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2025 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн "Төрийн аудитын байгууллагын зохион байгуулалтын бүтэц, бүтцийн нэгжүүдийн үндсэн чиг үүрэг, үйл ажиллагааны чиглэл, орон тоо, албан тушаалын жагсаалтыг шинэчлэн батлах тухай" А/63 дугаар тушаалаар Төрийн аудитын байгууллага 586 орон тоотой байхаас Үндэсний аудитын газарт бүтцийн 10 нэгж, 191 орон тоотой, Аймаг, нийслэл дэх 22 Төрийн аудитын газарт 350 орон тоотойгоор тус тус баталсан байна.

Гэвч МУ-ын 2025 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулиар Төрийн аудитын байгууллагын цалингийн зардал хасагдсан тул орон тоог 10 хүртэл хувиар бууруулах шаардлага үүссэн байна.

Албан хаагчдын нас, хүйс

Төрийн аудитын байгууллагын албан хаагчдын 42 хувь нь эрэгтэй, 58 хувь нь эмэгтэй бол албан хаагчдын дундаж нас 41 байна. Нийт албан хаагчдын 44.5 хувь нь 40-өөс доош настай бол 55.5 хувь нь 40-өөс дээш настай байна.

Дүрслэл 3. Төрийн аудитын байгууллагын албан хаагчдын нас, хүйсийн суварга

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны үйл ажиллагааны тайлан

Төрийн аудитын байгууллагын хүний нөөцийн нас, хүйсийн бүтэц нь өнөөгийн үйл ажиллагааг тогтвортой явуулахад хангалттай боловч дунд хугацаанд (5–10 жил) тэтгэвэрт гарах албан хаагчдын тоо өсөх, туршлагатай албан хаагчид цөөрөх эрсдэлийг дагуулж болзошгүй байгаа тул залгамж халаа, менторшип, шаталсан мэргэшүүлэх бодлогыг стратегийн түвшинд хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна.

Хүний нөөцийн шилжилт хөдөлгөөн, тогтвортой байдал

Тайлант хугацаанд хууль тогтоомж, хүний нөөцийн бодлогын хэрэгжилт, төрийн албан хаагчийн шатлан дэвших зарчмыг баримтлан Төрийн аудитын байгууллага дотроо албан тушаал дэвшүүлэн 26, бүтцийн нэгж дотроо ижил ангиллын албан тушаалд шилжүүлэн 37, төрийн өөр байгууллагаас шилжүүлэн 23, төрийн албан хаагчийн нөөцөөс 84, нийт 170 төрийн албан хаагчийг томилсон байна.

Төрийн аудитын байгууллагын удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалын 101 сул орон тоог нөхөх тусгай шалгалтыг 6 удаа зохион байгуулж, шалгалт өгөх хүсэлт ирүүлсэн 132 иргэн, албан хаагчаас шалгалт хамгийн өндөр оноо авч тэнцсэн 84 иргэн, албан хаагчдыг нэр дэвшүүлэн томилсон байна.

Мөн өөрийн хүсэлтээр чөлөөлөгдсөн 45, байгууллага хооронд шилжсэн 14, тэтгэвэрт гарсан 14, нийт 73 албан хаагч чөлөөлөгдсөн, жирэмсний болон хүүхэд асрах чөлөөтэй 14 албан хаагч байна.

ТАБ-ын хэмжээнд бүтэц орон тоог шинэчлэн баталснаар аудитын чиг үүргийн албан хаагчид 80.2 хувь, аудитын бус чиг үүргийн албан хаагчид 19.8 хувь, удирдлагын тоо 46-аас 34 болон буурсан байна.

Нийт албан хаагчдын Төрийн аудитын байгууллагад ажилласан жил, туршлагын бүтцийг авч үзвэл дараах хувьтай байна.

Хүснэгт 7. Албан хаагчдын ТАБ-д ажилласан жилийн байдал

Байгууллага, нэгж	Нийт	0–5 жил	6–10 жил	11–15 жил	16-аас дээш жил
ҮАГ	191	110/57.5%	32/16.7%	25/13%	24/12.5%
АНТАГ	350	166/47.4%	72/20.5%	75/21.4%	37/10.5%
Нийт	541	276/51%	104/19.2%	100/18.4%	61/11.2%

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны үйл ажиллагааны тайлан

Албан хаагчдын ажилласан жилийн бүтэц болон шилжилт хөдөлгөөний зарим үзүүлэлтийг авч үзэхэд 0–5 жил ажилласан албан хаагч 51 хувь, харин 16 ба түүнээс дээш жил ажилласан албан хаагчид 11.2 хувийг тус тус эзэлж байна. Мөн шинээр орсон 103 албан хаагч нь нийт албан хаагчдын 19 хувийг бүрдүүлж байгаа нь хүний нөөцийн бүрэлдэхүүнд тодорхой хэмжээний өөрчлөлт орсныг илтгэж байна. Дээрх үзүүлэлтүүд нь байгууллагын ажиллах хүчний туршлагын бүтэц харьцангуй шинэчлэгдэж байгааг харуулахын зэрэгцээ цаашид залуу ажилтны эзлэх хувийн жин нэмэгдэх хандлагатай байгааг илэрхийлж байна.

СИСТЕМЧИЛСЭН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Албан хаагчдын боловсрол

Төрийн аудитын байгууллагын нийт албан хаагчдын боловсролын байдлыг авч үзэхэд дээд боловсрол эзэмшсэн албан хаагчид зонхилж байгаа бөгөөд боловсролын түвшин болон мэргэжлийн чиглэлийн хувьд чиг үүргийг гүйцэтгэх бүтэц бүрэлдсэн байна.

Хүснэгт 8. Боловсролын түвшний бүтэц

Байгууллага, нэгж	Доктор	Магистр	Бакалавр	Тусгай мэргэжлийн	Техникийн, мэргэжлийн	Бүрэн дунд
ҮАГ	2	112	74	1	2	0
АНТАГ	1	157	177	4	4	7
Нийт	3/0.6%	269/49.7%	251/46.4%	5/0.9%	6/1.1%	7/1.3%

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны үйл ажиллагааны тайлан

Нийт албан хаагчдын боловсролын болон мэргэжлийн түвшнийг авч үзэхэд магистр болон түүнээс дээш зэрэгтэй 272 буюу 50.3 хувь, бакалаврын зэрэгтэй 251 буюу 46.4 хувь, тусгай мэргэжлийн, техник мэргэжлийн болон бүрэн дунд боловсролтой 18 буюу 3.3 хувьтай байна.

Хүснэгт 9. Мэргэжлийн бүтэц

Байгууллага, нэгж	Нягтлан бодогч	Санхүү	Эдийн засагч	Эрх зүйч	Инженер	Бусад
ҮАГ	69	16	28	34	9	35
АНТАГ	209	22	46	28	6	39
Нийт	278/51.4%	38/7%	74/13.7%	62/11.5%	15/2.8%	74/13.7%

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны үйл ажиллагааны тайлан

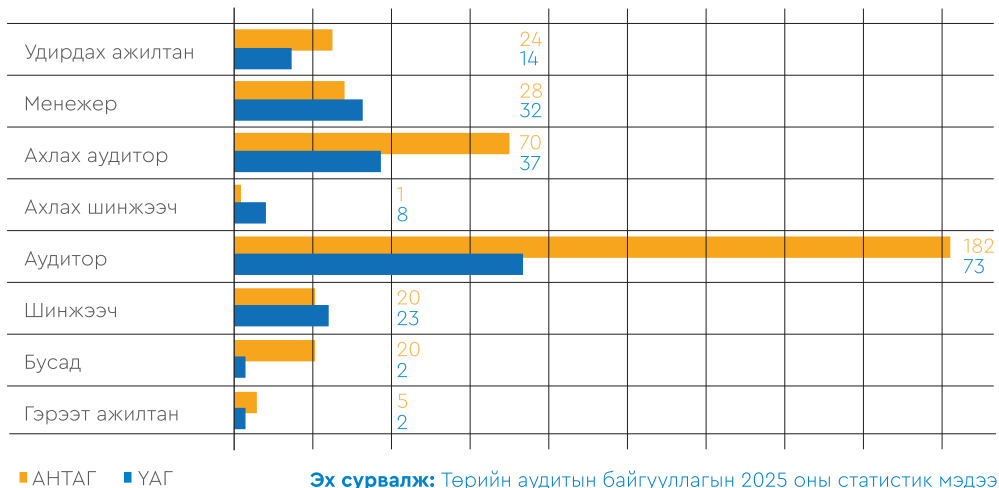
Мэргэжлийн бүтцийн хувьд нийт албан хаагчдын 72.1 хувь нь нягтлан бодох бүртгэл, санхүү, эдийн засгийн чиглэлээр мэргэшсэн бол үлдэх 27.9 хувь нь эрх зүй, инженер болон бусад төрлийн мэргэжлийн чиглэлээр ажиллаж байна. Энэ нь байгууллагын үйл ажиллагааны чиг үүрэгтэй уялдсан мэргэжлийн бүтэц зонхилж байгааг харуулж байна.

Дээрх үзүүлэлтүүдийг нэгтгэн үзэхэд Төрийн аудитын байгууллагын хүний нөөц нь дээд боловсролтой албан хаагчдаас бүрдсэн бөгөөд мэргэжлийн хувьд санхүү, эдийн засгийн чиглэл давамгайлсан бүтэцтэй байна. Үүний зэрэгцээ бусад мэргэжлийн оролцоо тодорхой хэмжээнд хадгалагдаж байгаа нь байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт нийцсэн олон талт мэргэжлийн бүрэлдэхүүн бүрдсэнийг илэрхийлж байна.

Албан хаагчдын албан тушаалын ангилал

Албан хаагчдад албан тушаалын зэрэг дэвийг "Төрийн аудитын байгууллагын албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам"-ын дагуу МУЕА-ын тушаалаар жилд нэг удаа шинээр болон нэмэгдүүлэн олгодог.

Дүрслэл 4. ТАБ-ын албан хаагчдын албан тушаал

Мэргэжлийн суурь бүтцийн хувьд байгууллага гүйцэтгэх түвшний (аудитор) орон тоо давамгайлсан, үндсэн чиг үүрэгтээ төвлөрсөн бүтэцтэй байна. Энэ нь аудитын байгууллагын хувьд чиг үүргийн онцлогт нийцсэн бүтэцтэй байна.

3.2. АЛБАН ХААГЧДЫН СУРГАЛТ, ХӨГЖИЛ

Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны сургалт, хөгжлийн үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн байдлаар нийт 105 удаагийн сургалтыг зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 11,270 албан хаагч хамрагдсан байна. Үүнээс 99 сургалт зохион байгуулсанд 3,856 оролцогч YAГ-аас оролцсон байна. Нэг сургалтад ногдох оролцогчдын тоо дунджаар 107 байгаа нь сургалтын хүртээмж өргөн хүрээтэйг илтгэх бөгөөд сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын сэтгэл ханамжийн судалгаагаар дундаж үзүүлэлт 85.6 хувьтай байна.

Хүснэгт 10. Сургалтын төрөл, хамрагдсан албан хаагчдын тоо

Д/д	Сургалтын хэлбэр, төрөл	Зохион байгуулсан сургалтын тоо	Хамрагдсан албан хаагчдын тоо
A	YAГ-аас зохион байгуулсан сургалт	67	10,655
1.	Цахим сургалт	44	7,659
1.1	Үндсэн	39	3,235
1.2	Хөгжлийн	5	4,424
2.	Танхимын сургалт	7	115
3.	Онлайн сургалт	14	2,167
4.	Хосолсон сургалт	2	714
Б	Бусад байгууллагаас зохион байгуулсан сургалт	13	520
В	Гадаад сургалт	25	95
	Нийт	105	11,270

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны үйл ажиллагааны тайлан
Сургалтын хэлбэрийн дүн шинжилгээ

Сургалтын хэлбэрийн дүн шинжилгээ

Төрийн аудитын байгууллагын хэмжээнд 2025 онд үндсэн сургалтын талбараар нийт 32 сургалт зохион байгуулснаас сертификат олгох албан ёсны 12 цахим хичээлээр нийт 17 сургалтыг зохион байгуулж, 947 албан хаагчийг хамруулсан ба үүнээс 760 буюу 80.3 хувь албан хаагч нь сургалтаа бүрэн дуусгаж, 659 буюу 69.6 хувь албан хаагч нь сертификат авсан байна. Харин бусад 15 цахим хичээлийн сургалтыг өмнө нь судалж сертификат авсан 2288 албан хаагчдын ажлын хэрэгцээнд үндэслэн "Нээлттэй сургалтын хөтөлбөр" хэлбэрээр бүтэн жилийн хугацаанд зохион байгуулсан.

Хөгжлийн чиглэлийн нийт 5 төрлийн цахим сургалтад давхардсан тоогоор нийт 4,424 албан хаагч хамрагдсанаас "Аудитын 5 минут" хичээлийн 57 багц сургалтад 1983, "Сайн туршлагаа хуваалцъя" хичээлийн 27 багц сургалтад 1327, "Хувь хүний хөгжил" хичээлийн 55 багц сургалтад 704, "Гадаад сургалт" хичээлийн 53 багц сургалтад 410, "МООС/Бүх нийтэд нээлттэй сургалт" хичээлийн 1 багц буюу нийтдээ 193 багц сургалтад албан хаагчид тус бүр хамрагдсан байгаа нь нэг хөгжлийн сургалтад дунджаар 23 албан хаагч хамрагдсан үзүүлэлттэй байна.

Төрийн аудитын байгууллагын хэмжээнд танхимын нийт 7 сургалтад 115 албан хаагч хамрагдсан нь нэг сургалтад дунджаар 16 оролцогч ногдож байгаа бол онлайн (вебинар) хэлбэрийн 14 сургалтад 2,167 оролцогч хамрагдсан бол хосолсон хэлбэрийн 2 сургалтад нийт 714 оролцогч хамрагдсан байна.

Харин бусад байгууллагаас зохион байгуулдаг сургалтуудын хувьд 2025 оны 6 дугаар сарын төсвийн тодотголын улмаас сүүлийн хагас жилд сургалтын зардал хасагдсан ч байгууллага хоорондын хамтын ажиллагаа, дэмжлэгийн хүрээнд нийт 13 сургалтад 520 албан хаагч хамрагдсан бол гадаад 25 сургалтад 95 оролцогч хамрагдсан байна.

4. САНХҮҮ БУЮУ ЗАХИРГААНЫ ЗАРДЛЫН ҮНЭЛГЭЭ

4.1. Төсвийн төлөвлөлт

ТАБ-ын 2025 оны төсвийг 56.8 тэрбум төгрөгөөр төлөвлөн Сангийн яам болон УИХ-ын Төсвийн байнгын хороонд хүргүүлсэн байна. ТЕЗ-ийн төсвийг хүргүүлсэн саналаас 2.4 тэрбум төгрөгөөр бууруулан 54.4 тэрбум төгрөгөөр баталсан бөгөөд төсвийн тодотголоор дахин 6.0 тэрбум төгрөгөөр бууруулж 48.4 тэрбум төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь өмнөх оноос 4.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн үзүүлэлттэй байна.

АДБ-уудын үндсэн хууль хэмээн үздэг Лимагийн тунхаглалын 7 дугаар зүйлийн 1-д "АДБ ажил үүргээ хэрэгжүүлэх боломж олгохуйц санхүүгийн хөрөнгөөр хангагдана" мөн Төрийн аудитын тухай хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.1-т "Төрийн аудитын байгууллага улсын төсвөөс санхүүжнэ. Төрийн аудитын байгууллага үйл ажиллагаагаа хараат бусаар хэрэгжүүлэх эдийн засгийн баталгааг төр хангана" гэж ТАБ-ын санхүүгийн хараат бус, бие даасан байдлыг тодорхойлсон байна.

Улмаар уг хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.4-т "Засгийн газар төрийн аудитын байгууллагын төсвийн төслийг бууруулахгүйгээр улсын төсвийн төсөлд тусгаж Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлнэ" гэж ТАБ-ын гүйцэтгэх засаглалаас хараат бус байх байдлыг хангаж өгсөн байна.

Гэсэн хэдий ч ТАБ нь жил бүр төсвийн төслөө боловсруулж, УИХ-ын Төсвийн байнгын хороогоор хянагдан, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлдэг ба 2020 онд 1.4 тэрбум, 2021 онд 2.0 тэрбум, 2022 онд 1.1 тэрбум, 2023 онд 2.6 тэрбум, 2024 онд 1.2 тэрбум, 2025 онд 2.4 тэрбум төгрөгөөр тус тус бууруулан баталсан байна.

4.2. Төсвийн гүйцэтгэл

Төрийн аудитын байгууллагын төсөв 2025 онд 48.4 тэрбум төгрөгөөр батлагдаж, нийт 48.0 тэрбум төгрөг олгогдсоныг зарцуулж, гүйцэтгэл 99.0 хувьтай, 0.3 тэрбум төгрөгийг хэмнэсэн ба Сангийн яамнаас 0.1 тэрбум төгрөгийг дутуу санхүүжүүлсэн байна.

Нийт санхүүжилтийн 17.9 тэрбум төгрөг буюу 37.3 хувийг ҮАГ, 30.1 тэрбум төгрөг буюу 62.7 хувийг АНТАГ-т хуваарилжээ. Батлагдсан төсвийн 78.2 хувийг цалин, нэмэгдэл урамшуулалд, 9.8 хувийг нийгмийн даатгалын шимтгэлд, бусад зардалд 12 хувийг тус тус зарцуулсан байна.

Хүснэгт 11. Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны төсвийн гүйцэтгэл (сая төгрөг)

Д/д	Зардлын бүлэг	Батлагдсан төсөв		Төсвийн гүйцэтгэл		Хэтрэлт (-) Хэмнэлт (+)
		Урсгал зардал	Эзлэх хувь	Урсгал зардал	Эзлэх хувь	
1	Цалин хөлс, нэмэгдэл урамшил	37,877.7	78.2	37,726.6	78.7	154.1
2	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	4,753.8	9.8	4,727.6	9.9	26.2
3	Байр ашиглалттай холбоотой зардал	692.7	1.4	677.0	1.4	15.7
4	Хангамж, бараа материалын зардал	453.8	0.9	425.8	0.9	28.0
5	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	272.3	0.6	270.1	0.6	2.2
6	Томилолт, зочны зардал	868.4	1.8	793.7	1.7	74.7
7	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, төлбөр,	2,041.5	4.2	1,924.5	4.0	117.0
8	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	196.8	0.4	174.5	0.4	22.3
9	Урсгал шилжүүлэг	1,258.9	2.6	1,224.0	2.6	31.9
10	Хөрөнгийн зардал	-	-	-	-	-
	НИЙТ ЗАРДАЛ	48,415.9	100.0	47,943.8	100.0	472.1

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллага

Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.54¹ -д заасан цаглаварт хугацаа болоогүй байгаа тул ТЕЗ-ын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд үнэлгээ хийгдээгүй болно.

Төрийн аудитын байгууллага нь төрийн санхүү, төсөв, нийтийн өмчийг зохистой төлөвлөх, хуваарилах, ашиглах, зарцуулахад тавих хяналтыг хараат бусаар хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүхий Монгол Улсын Их Хурлын харьяа байгууллага юм.

ТАБ-ын хэмжээнд жилд дунджаар 6800 гаруй шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлан, 260 орчим гүйцэтгэл, нийцлийн аудитыг гүйцэтгэж байгаа бөгөөд 1 аудитад зарцуулах дундаж хугацаа 70 орчим (хуанлийн) хоног байгаа нь гүйцэтгэлийн аудитын 90–180 хоногт гүйцэтгэдэг олон улсын жишгээс 1.3–2.6 дахин богино хугацаанд аудитыг гүйцэтгэж байна.

УИХ-ын ТБХ-нд хүргүүлсэн 27 сэдэв, АНТАГ-ын бодлогоор гүйцэтгэх 41 сэдэв, нийт 68 сэдэвт аудитыг 2026 онд гүйцэтгэхээр төлөвлөсөн. Эдгээр аудитыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хүн өдрийн тооцооллыг гаргахад 70,752 хүн/өдөр зарцуулахаар гарч байгаа нь бодит нөөцөөс² 7,538 хүн/өдрөөр илүү байна.

Сүүлийн жилүүдэд Улсын Их Хурлаас удирдлага нь томилогддог, ажлаа тайлагнадаг байгууллагуудын албан тушаалтнуудын үндсэн цалин нэмэгдсэнтэй харьцуулахад Төрийн аудитын байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалингийн хэмжээ харьцангуй доогуур түвшинд хэвээр байна.

Иймд Төрийн аудитын байгууллагын албан хаагчдын албан тушаалын үндсэн цалинг Улсын Их Хурлаас удирдлага нь томилогддог, ажлаа тайлагнадаг байгууллагуудын ижил түвшний албан тушаалын цалингийн өсөлттэй уялдуулан нэмэгдүүлэх нь мэргэжлийн боловсон хүчнийг тогтвортой хадгалах, аудитын байгууллагын хараат бус байдал, үйл ажиллагааны үр нөлөөг дээшлүүлэхэд чухал ач холбогдолтой юм.

ҮАГ-ын хувьд Засгийн газрын 2002 оны 120 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан төрийн албан хаагчийн ажлын өрөөний талбайн хэмжээ болон ажлын байр хүрэлцээгүй зэргээс шалтгаалан 4 ЗББН (БТИГ, ЧУЭГ, ДАГ, АШХГ) хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжийн байранд түрээсийн төлбөр төлж үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа нь Төрийн аудитын тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.10³ дахь заалттай нийцэхгүй байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журам"-ын 2-т "Төрийн алба

1 Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хагас жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг жил бүрийн 8 дугаар сарын 15-ны дотор санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг дараа оны 4 дүгээр сарын 05-ны дотор төрийн аудитын төв байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн тайланг жил бүрийн 4 дүгээр сарын 25-ны дотор санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх;

2 2026 онд ҮАГ (114 албан хаагч) 18,139 хүн/өдөр, АНТАГ (аймаг 236, нийслэл 49 албан хаагч) 45,075 хүн/өдөр, нийт 63,214 хүн/өдрийн бодит нөөц байна

3 Төрийн аудитын дээд байгууллагын байр төрийн хамгаалалтад байна.

хаасан хугацааны нэмэгдлийг тухайн төрийн албан хаагчийн төрийн байгууллагад ажилласан хугацааг харгалзан түүний албан тушаалын сарын үндсэн цалингаас дор дурдсан хувиар бодож олгоно:" гэсэн заалт ТАБ-ын хэмжээнд хэрэгжихгүй байна.

Цаашид холбогдох хууль эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх замаар ТАБ-ын албан хаагчдад төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдлийг жил бүр 1 хувиар нэмэгдүүлэн дээрх журмын дагуу олгуулдаг байхаар шийдвэрлэх зайлшгүй шаардлагатай байна.

ҮАГ-ын төсвийн гүйцэтгэлийн талаар

Зардлын бүтцэд тогтмол шинжтэй зардал давамгай (цалин, нэмэгдэл урамшуулал, НДШ) хэвээр ч, хувьсах шинжтэй зардлуудад (томилолт, хангамж, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил гэх мэт) хэмнэлтийн үр дүн гарсан ба 0.3 тэрбум төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 12. Үндэсний аудитын газрын 2025 оны төсвийн гүйцэтгэл (сая төгрөг)

Үзүүлэлт	2024		2025		Өмнөх оноос	Батлагдсан төл-гөөнөөс
	Төл-гөө	Гүйц-л	Төл-гөө	Гүйц-л		
Нийт зардлын дүн	18,033.5	16,814.0	19,897.75	19,550.70	2,736.70	(347.05)
Урсгал зардлын дүн	17,561.0	16,378.2	19,897.75	19,550.70	3,172.50	(347.05)
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,813.5	10,800.9	14,400.79	14,311.78	3,510.88	(89.01)
Ажил олгогчоос төлөх НДШ	1,351.7	1,351.7	1,814.65	1,814.65	462.95	0.00
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	302.4	298.2	367.60	360.34	62.14	(7.26)
Хангамж, бараа материалын зардал	208.4	203.3	155.29	141.09	(62.21)	(14.20)
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	410.0	354.1	82.02	80.16	(273.94)	(1.86)
Томилолт, зочны зардал	1,148.5	1,093.2	487.44	414.19	(679.01)	(73.25)
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний зардал	3,066.4	2,018.6	1,848.67	1,734.39	(284.21)	(114.28)
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	260.0	258.3	120.40	101.95	(156.35)	(18.45)
Урсгал шилжүүлэг	472.6	435.7	614.88	592.16	156.46	(22.72)
Хөрөнгийн зардал	-	-	-	-	-	-
Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	18,033.5	16,814.0	19,891.75	19,550.70	2,736.70	(341.05)
Улсын төсвөөс санхүүжих	18,033.5	16,814.0	19,891.75	19,550.70	2,736.70	(341.05)

Эх сурвалж: ҮАГ-ын 2025 оны Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

СИСТЕМЧИЛСЭН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Тамгын даргын 2025 оны А/55 дугаар тушаалаар тооллогын комисс байгуулж, 6 дугаар сард хөрөнгийн тооллогыг зохион байгуулсан байна.

Тайлант хугацаанд нийт 0.6 тэрбум төгрөгийн үнэ бүхий 953 ширхэг цаашид ашиглах боломжгүй хөрөнгийг данснаас хасах, элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн боловч цаашид ашиглах боломжтой 404 нэр төрлийн 0.3 тэрбум төгрөгийн хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг сунган дахин үнэлэх, мөн 2 автомашиныг балансаас баланст шилжүүлэх саналуудыг ТӨБЗГт хүргүүлж, холбогдох шийдвэрийн дагуу хэрэгжилтийг ханган ажилласан байна.

4.3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАГНАЛ, НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛ

ҮАГ-ын буюу ТШЗ-ын 2025 оны санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1⁴ -д заасан цаглаварт хугацаанд гаргаж, УИХ-ын даргын захирамжаар томилогдсон "Ди Эй Би Жи аудит" ХХК-иар санхүүгийн тайланд баталгаажуулах аудит хийлгэж, "Өөрчлөлтгүй" санал дүгнэлт авсан байна. Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 0.7 тэрбум төгрөгөөр буюу 15.1 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 13. Үндэсний аудитын газрын 2025 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан (сая төгрөг)

Балансын зүйл	2024 он	2025 он	Өмнөх онтой харьцуулахад
Мөнгөн хөрөнгө	190.99	7.49	-183.5
Авлага	1,158.40	2,197.75	1,039.35
Урьдчилгаа	74.41	287.61	213.2
Бараа материал	1,109.09	778.47	-330.62
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,532.92	3,271.32	738.4
Биет хөрөнгө	2,390.22	2,154.64	-235.58
Биет бус хөрөнгө	107.93	364.49	256.56
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,498.15	2,519.13	20.98
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,031.07	5,790.45	759.38
Богино хугацаат өр төлбөр	1,104.20	1,243.07	138.87
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,104.20	1,243.07	138.87
Засгийн газрын хувь оролцоо	3926.87	4,547.38	620.51
Засгийн газрын оруулсан капитал	553.23	553.23	0
Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	553.23	553.23	0
Хуримтлагдсан үр дүн	3,183.00	3,994.15	811.15
Өмнөх үеийн үр дүн	2,193.42	3,373.63	1,180.21
Тайлант үеийн үр дүн	989.57	620.51	-369.06
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	190.64	0	-190.64
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗНИЙ ӨМЧИЙН ДҮН	5,031.07	5,790.45	759.38

Эх сурвалж: ҮАГ-ын 2025 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан

⁴ Төсвийн шууд захирагч улирлын төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа улирлын эхний сарын 15-ны дотор гаргаж харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх;

Хөрөнгийн өсөлтөд авлагын үлдэгдэл өмнөх оноос 1.0 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн нь голлох нөлөөг үзүүлсэн байна. Цаашид Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-т "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллаж, авлагын үлдэгдлийг бууруулж ажиллах шаардлагатай байна.

4.4. ШИЛЭН ДАНСНЫ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл болон "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын 3.1, 3.2-т заасан мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд ил тод байршуулсан эсэхийг шалгуур үзүүлэлт болгон үнэллээ.

Төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлагнал, шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, тайлант хугацаанд байршуулбал зохих 89 мэдээллийг 100 хувь цахим хуудсанд байршуулсан байна.

4.5. ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГАА

Худалдан авах ажиллагааны 2025 оны төлөвлөгөөг 01 дүгээр сарын 15-ны өдөр баталж, хэрэгжилтийн явцад холбогдох хууль, журмын дагуу нийт 3 удаа шинэчилж, хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Тайлант онд нийт 1,979.5 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 7 худалдан авах ажиллагааг төлөвлөснөөс 748.6 сая төгрөгийн 6 ажиллагааг зохион байгуулж, төлөвлөгөөний хэрэгжилт 85.7 хувьтай биелсэн байна.

МУЕА-ын 2025 оны "Жагсаалт шинэчлэн батлах тухай" А/53 дугаар тушаалаар улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар санхүүжих "Суурин болон зөөврийн компьютер, техник хэрэгсэл худалдан авах" тендер шалгаруулалтын багцын жагсаалтыг 1,178.8 сая төгрөгөөр тусган батлуулснаас 1,102.4 сая төгрөгөөр худалдан авалт хийх сонгон шалгаруулалт амжилттай болсон байна.

Гэвч МУЗГ-ын 2025 оны «Төсвийн хэмнэлтэд тооцох тухай» 02 дугаар тогтоолоор дээрх арга хэмжээг төсвийн хэмнэлтэд тооцох болсон мөн 2025 оны 7 дугаар сарын 09-ний өдөр МУИХ-аас МУ-ын 2025 оны Төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг тус тус баталснаар тус арга хэмжээг хэрэгжүүлэх боломжгүй болсон тул гэрээ байгуулсан аж ахуйн нэгжүүдэд гэрээ цуцлах мэдэгдлийг хүргүүлсэн байна.

5. ДҮГНЭЛТ

Системчилсэн үнэлгээний явцад цуглуулсан нотлох зүйл, үнэлгээний дүнд үндэслэн Төрийн аудитын байгууллагын 2025 оны үйл ажиллагааг дараах байдлаар дүгнэж байна. Үүнд:

- ТАБ нь 2025 онд "Чадамжид суурилсан хүний нөөцийн бодлогыг төлөвшүүлэх" зорилтыг дэвшүүлэн, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээний хэрэгжилт 90.86 хувьтай үнэлэгдсэн нь ТАБ-ын бодлого, төлөвлөлт, чиг үүргийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны үр дүн, үр нөлөө нэмэгдэж, хариуцлага сайжирч буйг харуулж байна.
- УИХ-ын ТБХ-ны тогтоол болон МУЕА-ын тушаалаар 2025 онд 63 аудитын сэдэв батлагдсанаас 61 аудитыг гүйцэтгэж Улсын төсвөөс авсан нэг төгрөгийн санхүүжилт тутамд ногдох аудитын үр өгөөж 32.1 төгрөг болсон байна.
- Аудитаар өгсөн 22,783 шийдвэрээс 17,456 нь буюу 76.6 хувь нь хэрэгжиж, 23.4 хувийн шийдвэр хэрэгжээгүй нь зарим шийдвэрүүдийн хэрэгжих хугацаа нь харилцан адилгүй төлөвлөгдсөн, өндөр дүнтэй шийдвэрүүд урт хугацаанд хэсэгчлэн хэрэгжих зэргээс шалтгаалсан байна.

- Албан хаагчдын чадамжийг сайжруулах, тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх бодлогыг үе шаттай хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна.
- Сургалт, хөгжлийн төлөвлөгөөг боловсруулан шинэ ажилтны болон тасралтгүй сургалтын цахим хичээлийг нэвтрүүлэн хэрэгжүүлж байгаа нь цаг хэмнэсэн ололттой сайн туршлага болж байна.
- Төсвийг жил бүр төлөвлөснөөс бууруулан баталж байгаа нь холбогдох хууль зөрчигдөж, хараат бус байдал алдагдах эрсдэлтэй байна.
- ТАБ-ын нэг жилд гүйцэтгэж буй аудитын тоо, ажлын ачаалал, хүний нөөцийн нөхцөл байдалд харгалзуулан үзэхэд одоогийн үндсэн цалин нь бодит шаардлагад нийцэхгүй байна. Төрийн аудитын байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг ижил түвшний байгууллагын цалингийн өсөлттэй уялдуулан нэмэгдүүлэх нь мэргэжлийн боловсон хүчнийг тогтвортой хадгалах, аудитын байгууллагын үйл ажиллагааны үр нөлөөг сайжруулахад чухал ач холбогдолтой.

